

Sygn. akt VU 299/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 stycznia 2016 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSR del. Marcin Wojciechowski

Protokolant Cezary Jarocki

po rozpoznaniu w dniu 28 stycznia 2016 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku J. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o emeryturę

na skutek odwołania J. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 25 maja 2015r. sygn. (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy J. M. prawo do emerytury od dnia (...) 2015 roku.

Sygn. akt V U 299/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia (...) 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił wnioskodawcy J. M. prawa do emerytury z uwagi na brak wymaganego stażu pracy w warunkach szczególnych.

Odwołaniem z dnia 13 marca 2015 roku wnioskodawca J. M. wniósł o zmianę powyższej decyzji i przyznanie mu prawa do wcześniejszej emerytury. Ubezpieczony wniósł o zaliczenie do pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia od dnia 12 czerwca 1978 roku do dnia 10 września 1979 roku w Przedsiębiorstwie (...) w O. w charakterze pomocnika murarza piecowego.

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o oddalenie odwołania, podnosząc brak podstaw do zaliczenia do pracy w szczególnych warunkach wyżej wymienionego okresu, gdyż stanowisko piastowane w tym okresie przez wnioskodawcę nie znajduje potwierdzenia w dziale III Zarządzenia nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31 marca 1988 roku.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca J. M., urodzony w dniu (...), złożył w dniu (...) 2015 roku wniosek o przyznanie emerytury.

(dowód: wniosek o emeryturę k. 1-4 akt o emeryturę)

Na dzień 1 stycznia 1999 roku skarżący udowodnił staż pracy wynoszący 26 lat, 3 miesiące i 6 dni, w tym 14 lat, 10 miesięcy i 21 dni w szczególnych warunkach.

(dowód: decyzja ZUS z dnia (...) 2015 roku k. 35 akt o emeryturę)

Wnioskodawca nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego. J. M. pozostaje w stosunku pracy. Od dnia 14 października 1991 roku pełni funkcję kierownika zmiany w (...) sp. z o.o. w O.. Zatrudniony jest na pełen etat na czas nieokreślony.

(dowód: wniosek o emeryturę k. 1-4 akt o emeryturę oraz zaświadczenie z pracy z dnia 5 lutego 2015 roku k. 29 akt o emeryturę)

J. M. w okresie od dnia 9 sierpnia 1977 roku do dnia 31 października 1989 roku był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy w Przedsiębiorstwie (...) w O. w charakterze ślusarza- modelarza. W spornym okresie, tj. od dnia 12 czerwca 1978 roku do dnia 10 września 1979 roku, wnioskodawca dostał angaż na stanowisko pomocnika murarza piecowego. Była to praca w pełnym wymiarze czasu pracy, po 8 godzin dziennie. Praca wnioskodawcy polegała na oczyszczaniu pieca oraz uzupełnianiu jego ubytków, tj. wyburzaniem nadpalonej wymurówki oraz wmurowaniem nowej. Na zakładzie znajdowały się dwa takie piece, które na zmianę były wymurowywane. Za swoją pracę wnioskodawca otrzymywał dodatek za pracę w szkodliwych warunkach oraz posiłek regeneracyjny. Dodatkowo przyuczał zmienników do nowej pracy, którzy następnie przejęli po nim obowiązki.

(dowód: świadectwo pracy z dnia 31 października 1989 r. k. 15 akt kapitałowych; umowa o pracę z dnia 9 sierpnia 1977 r. k. 11 akt o emeryturę; angaż k. 11 akt o emeryturę; zeznania świadka J. G. protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2016 roku nagranie od minuty 3:34 do minuty 8:36 k. 24v; zeznania świadka J. S. protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2016 roku nagranie od minuty 9:05 do minuty 12:42 k. 24v oraz zeznania wnioskodawcy protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2016 roku nagranie od minuty 15:06 do minuty 17:50 k. 24v)

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 748) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. w dniu 1 stycznia 1999 r.) osiągnęli:

1. okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
2. okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy – w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem (ust. 2).

W świetle powyższych regulacji żądanie wnioskodawcy należało zatem rozpoznać w aspekcie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz. 43 z późn. zm.), zwanego dalej rozporządzeniem. Z treści § 4 tego rozporządzenia wynika, iż pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w Wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn;

2. ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Ten „wymagany okres zatrudnienia” to okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia (§ 3 rozporządzenia), natomiast pracą w warunkach szczególnych jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tegoż aktu (§ 1 i § 2 rozporządzenia).

W przedmiotowej sprawie kwestią sporną między stronami było to, czy wnioskodawca posiada wymagany piętnastoletni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach. Spełnienie pozostałych przesłanek nie było przedmiotem sporu, a jednocześnie nie budzi żadnych wątpliwości - wnioskodawca ma wymagany okres zatrudnienia, to jest 25 lat, ukończył 60 lat i nie należy do otwartego funduszu emerytalnego.

Za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia.

Z zestawienia § 1 i 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) wynika wprost, że pracą w szczególnych warunkach jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tego aktu. Warunek wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy jest spełniony tylko wówczas, gdy pracownik w ramach obowiązującego go pełnego wymiaru czasu pracy na określonym stanowisku pracy nie wykonuje czynności pracowniczych nie związanych z tym stanowiskiem pracy, ale stale, tj. ciągle wykonuje prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 listopada 2000 roku w sprawie o sygn. akt II UKN 39/00, OSNAP 2002/11/272).

Odnośnie oceny dowodów zgromadzonych w postępowaniu zważyć należy, iż okresy pracy w warunkach szczególnych, stosownie do § 2 ust. 2 rozporządzenia, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia lub w świadectwie pracy.

Należy jednak wskazać, że z cytowanego wyżej § 2 rozporządzenia nie wynika, aby stwierdzenie zakładu pracy w przedmiocie wykonywania przez pracownika pracy w warunkach szczególnych miało charakter wiążący i nie podlegało kontroli organów przyznających świadczenia uzależnione od wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Brak zatem takiego świadectwa lub jego zakwestionowanie przez organ rentowy, nie wyklucza dokonania ustalenia zatrudnienia w warunkach szczególnych innymi środkami dowodowymi w toku postępowania sądowego.

Podnoszona zatem przez organ rentowy okoliczność, iż stanowisko pomocnika murarza piecowego nie znajduje się w dziale III Zarządzenia nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31 marca 1988 roku, nie przesądza jeszcze, że J. M. nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach.

J. M. w okresie od dnia 9 sierpnia 1977 roku do dnia 30 października 1989 roku był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy w Przedsiębiorstwie (...) w O. w charakterze ślusarza - modelarza. W spornym okresie, tj. od dnia 12 czerwca 1978 roku do dnia 10 września 1979 roku, wnioskodawca dostał angaż na stanowisko pomocnika murarza piecowego. Była to praca w pełnym wymiarze czasu pracy, po 8 godzin dziennie. Praca wnioskodawcy polegała na oczyszczaniu pieca oraz uzupełnianiu jego ubytków, tj. wyburzaniem nadpalonej wymurówki oraz wmurowaniem nowej. Za swoją pracę wnioskodawca otrzymywał dodatek za pracę w szkodliwych warunkach oraz posiłek regeneracyjny. Do jego dodatkowych obowiązków należało przyuczanie zmienników do nowej pracy, którzy następnie przejęli po nim obowiązki.

Przesłuchani w sprawie świadkowie potwierdzili zeznania wnioskodawcy co do charakteru wykonywanej przez niego pracy oraz szczególnych warunków pracy.

Z tych względów Sąd uznał, że praca wnioskodawcy w spornym okresie polegająca na oczyszczaniu pieca oraz uzupełnieniu ubytków była pracą wykonywaną w szczególnych warunkach zgodnie z działem III poz. 22 podpunkt 2 zarządzenia nr 7 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego w z dnia 19 maja 1983 roku w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego i na tej też podstawie podlega uwzględnieniu jako praca w warunkach szczególnych na cele emerytalno - rentowe. Samo stwierdzenie przez organ rentowy, iż dane stanowisko nie znajduje się we wskazanym przez organ rozporządzeniu bądź zarządzeniu nie może wykluczać, że praca ta na podstawie innego aktu prawnego nie jest pracą wykonywaną w warunkach szczególnych.

Nadto zakres czynności wykonywanych przez wnioskodawcę odpowiada pozycji 22 – obsługa żeliwiaków Dział III praca w hutnictwie i przemyśle metalowym Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze - Dz.U. 1983 nr 8 poz. 43.

Zdaniem Sądu Okręgowego wnioskodawca udowodnił, że w okresie od dnia 12 czerwca 1978 roku do dnia 10 września 1979 roku stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w szczególnych warunkach. J. M., po zaliczeniu spornego okresu pracy do okresu uznanego przez organ rentowy w wymiarze 14 lat, 10 miesięcy i 21 dni, wykazał, że pracował w szczególnych warunkach przez okres przekraczający 15 lat.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał wnioskodawcy J. M. prawo do emerytury z dniem (...) 2015 roku.